

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΧΗΜΕΙΑ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. γ

A2. β

A3. δ

A4. β

A5. α) Σύμφωνα με τη θεωρία του Arrhenius: βάσεις είναι οι ενώσεις που όταν διαλυθούν στο νερό δίνουν OH^- , οι βάσεις είναι πάντα ουδέτερα μόρια.

Σύμφωνα με τη θεωρία Bronsted-Lowry: βάσεις είναι οι ουσίες που δέχονται ένα ή περισσότερα πρωτόνια, δεν είναι απαραίτητη η παρουσία νερού για να εκδηλωθεί ο βασικός χαρακτήρας αλλά η παρουσία ενός οξέος. Τέλος, ως βάσεις μπορούν να δράσουν όχι μόνο ουδέτερα μόρια αλλά και ιόντα.

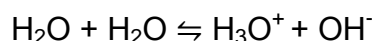
β) Ο ιοντισμός αναφέρεται στις ομοιοπολικές ενώσεις και είναι αντίδραση μορίων ομοιοπολικής ένωσης με τα μόρια του διαλύτη. (Μπορεί να είναι πλήρης ή μερικός.) Τα ιόντα δεν προϋπάρχουν αλλά σχηματίζονται.

Η ηλεκτρολυτική διάσπαση αναφέρεται στις ετεροπολικές ενώσεις και είναι η απομάκρυνση των ιόντων του κρυσταλλικού πλέγματος. (Είναι πάντα πλήρης.) Τα ιόντα προϋπάρχουν.

ΘΕΜΑ Β

B1.

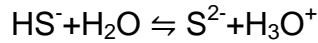
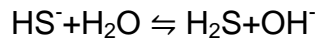
α) Λ

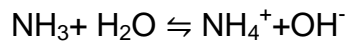
Στο καθαρό νερό σε οποιαδήποτε θερμοκρασία ισχύει: $[\text{H}_3\text{O}^+] = [\text{OH}^-]$

αρα ουδέτερο.

β) Σ

γ) Λ

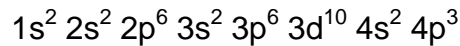

$$K_b = 10^{-5}$$

$$\text{Στους } 25^\circ\text{C } K_W = 10^{-14}$$

$$K_W = K_a \cdot K_b \Rightarrow K_a = \frac{K_W}{K_b} = \frac{10^{-14}}{10^{-5}} = 10^{-9} \text{ άρα ασθενής βάση}$$

δ) Σ

Στοιχεία με εξωτερική ηλεκτρονιακή δομή $ns^2 np^3$ ανήκουν στη 15^η ομάδα του περιοδικού πίνακα.

ε) Λ

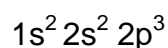
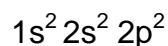
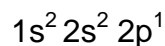
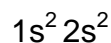
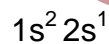

Ο άνθρακας 1 αρχικά έχει αριθμό οξείδωσης -2 και στη συνέχεια -3. Αφού ο αριθμός οξείδωσης μειώνεται άρα ανάγεται.

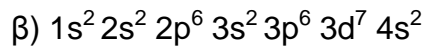
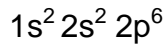
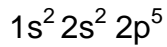
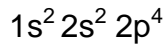
Ο άνθρακας 2 αρχικά έχει αριθμό οξείδωσης -1 ο οποίος αυξάνεται στο 0 οπότε οξειδώνεται.

B2.

α) Τα στοιχεία της 2^{ης} περιόδου έχουν εξωτερικό φλοιό με $n=2$. Άρα στη δεύτερη περίοδο ανήκουν τα στοιχεία με τις εξής ηλεκτρονιακές δομές:

Συνολικά 8 χημικά στοιχεία.

9^η ομάδα

4^η περίοδος

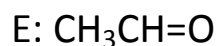
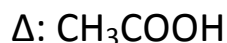
Τομέας d

Ο αριθμός των στοιβάδων που έχουν χρησιμοποιηθεί για την ηλεκτρονιακή δόμηση του ατόμου ενός στοιχείου καθορίζει τον αριθμό της περιόδου στην οποία ανήκει το στοιχείο, άρα στην 4^η περίοδο διότι χρησιμοποιεί 4 στοιβάδες. Το τελευταίο ηλεκτρόνιο του στοιχείου (με τη μέγιστη ενέργεια) τοποθετείται στο d τροχιακό, άρα αυτό ανήκει στον τομέα d.

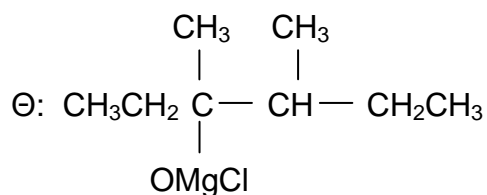
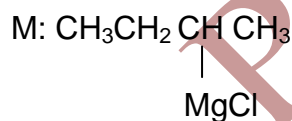
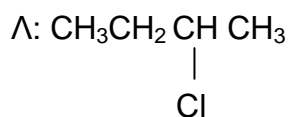
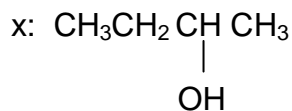
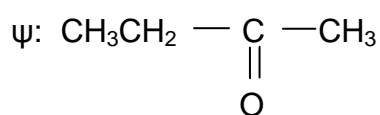
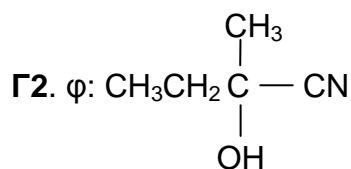
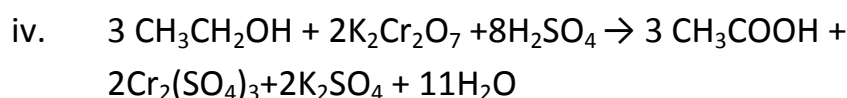
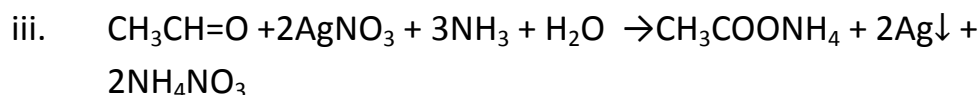
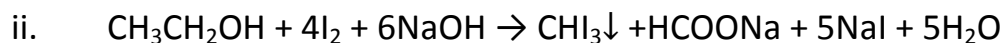
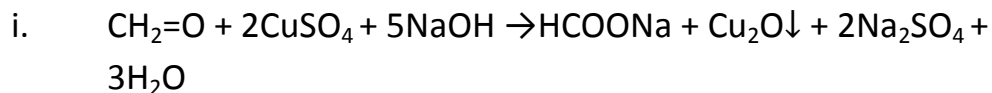
d^1	d^2	$\dots d^7$
3η	4η	9η
ομάδα	ομάδα	ομάδα

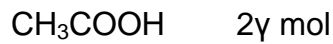
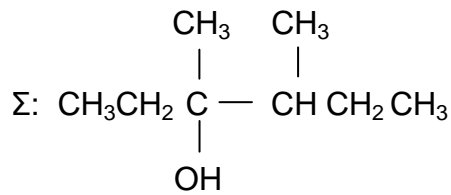
ΘΕΜΑ Γ

Γ1. α)

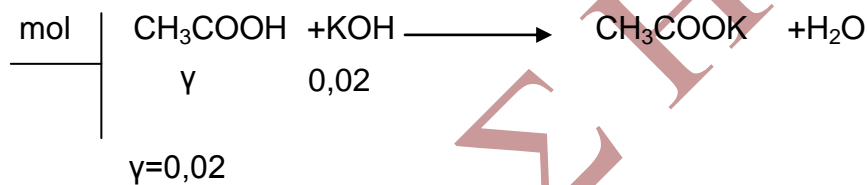

β)

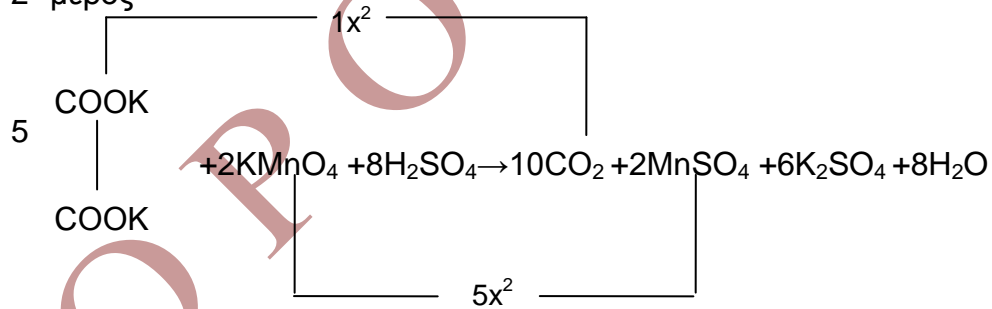

1^ο μέρος

2^ο μέρος

5mol   2mol

y; $0,2 \cdot 0,2 = 0,04$

$$y = \frac{5 \cdot 0,04}{2} = 5 \cdot 0,02 = 0,1 \text{ mol}$$

Αρχικό 0,04mol CH₃COOH
 0,2mol (COOH)₂

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

$$n_{\text{CH}_3\text{COOH}} = C_{\text{CH}_3\text{COOH}} \cdot V_{\text{CH}_3\text{COOH}} = 2 \cdot 10^{-1} \cdot 5 \cdot 10^{-2} = 10^{-2} \text{ mol}$$

$$n_{\text{NaOH}} = C_{\text{NaOH}} \cdot V_{\text{NaOH}} = 2 \cdot 10^{-1} \cdot 5 \cdot 10^{-2} = 10^{-2} \text{ mol}$$

mol	CH ₃ COOH + NaOH → CH ₃ COONa + H ₂ O	
Αρχικά	10 ⁻²	10 ⁻²
Τελικά	—	— 10 ⁻²

$$V_{\text{τελ}} = V_{\text{CH}_3\text{COOH}} + V_{\text{NaOH}} = 0,05 + 0,05 = 10^{-1} \text{ L}$$

$$C_{\text{CH}_3\text{COOH}} = \frac{n_{\text{CH}_3\text{COOH}}}{V_{\text{τελ}}} = \frac{10^{-2}}{10^{-1}} = 10^{-1} \text{ M}$$

M	CH ₃ COONa → CH ₃ COO ⁻ + Na ⁺		
Τελικά	—	C	C

M	CH ₃ COO ⁻ + H ₂ O ⇌ CH ₃ COOH + OH ⁻		
Ιοντική ΙΣ.	C-x	x	x

$$K_b = \frac{x^2}{C-x} = \frac{x^2}{C} \Rightarrow x = \sqrt{K_b C} = \sqrt{10^{-10}} = 10^{-5}$$

ΡΟΗ=5

ΡΗ=9

Δ2.

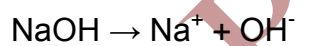
$$n_{\text{CH}_3\text{COOH}} = 10^{-2} \text{ mol}$$

$$n_{\text{NaOH}} = 2 \cdot 10^{-2} \text{ mol}$$

M	$\text{CH}_3\text{COOH} + \text{NaOH} \rightarrow \text{CH}_3\text{COONa} + \text{H}_2\text{O}$		
Αρχικά	10^{-2}	$2 \cdot 10^{-2}$	
Αντ/παρ	10^{-2}	10^{-2}	10^{-2}
Τελικά	—	10^{-2}	10^{-2}

$$C_{\text{NaOH}} = \frac{0.01}{1} = 0.01M$$

$$C_{\text{CH}_3\text{COOH}} = 0.01M$$

$$\text{—} \quad 0.01 \quad 0.01$$

M	$\text{CH}_3\text{COO}^- + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons \text{CH}_3\text{COOH} + \text{OH}^-$		
I.I.	$0.01-y$	y	$y+0.01$

$$10^{-9} = \frac{y \cdot 0.01}{0.01} \Rightarrow y = 10^{-9}$$

$$[\text{OH}^-] = 10^{-2} + 10^{-9} = 10^{-2}M$$

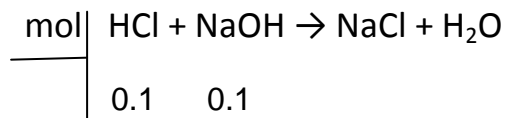
POH=2

PH=12

Δ3.

$$n_{\text{CH}_3\text{COOH}} = 0,2 \cdot 0,5 = 0,1 \text{ mol}$$

$$n_{\text{HCl}} = 0,2 \cdot 0,5 = 0,1 \text{ mol}$$

M	CH ₃ COOH + NaOH → CH ₃ COONa + H ₂ O		
Αρχικά	0.1	0.05	
Αντ/παρ	0.05	0.05	0.05
Τελικά	0.05	—	0.05

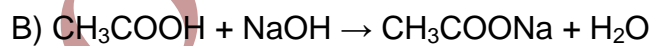
$$C_O = \frac{0,05}{1} = 0,05 \text{ M} = C_B$$

Αυτό είναι ρυθμιστικό διάλυμα

$$[\text{H}_3\text{O}^+] = K_a \frac{C_O}{C_B} \Rightarrow [\text{H}_3\text{O}^+] = 10^{-5} \text{ M} \quad \text{Άρα PH}=5$$

Δ4. A) καμπύλη (1) → HB

Καμπύλη (2) → CH₃COOH

Στο ισοδύναμο σημείο $n_{\text{CH}_3\text{COOH}} = n_{\text{NaOH}}$

$$V = 0,02 \text{ L} = 20 \text{ ml}$$

$$V_{\text{CH}_3\text{COOH}} = V_{\text{HB}} = 20 \text{ ml}$$

Στο ισοδύναμο σημείο $n_{\text{HB}} = n_{\text{NaOH}}$

$$C_{\text{HB}} \cdot V = 0,004 \text{ mol}$$

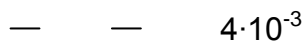
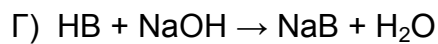
$$C_{HB} = \frac{0,004}{0,02} = 0,2M$$

Όταν έχουν προστεθεί 10ml NaOH

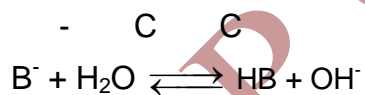
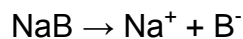
mol	HB + NaOH → NaB + H ₂ O		
αρχικά	4·10 ⁻³	2·10 ⁻³	
τελικά	2·10 ⁻³	—	2·10 ⁻³

$$C_{HB} = C_{NaB} = \frac{2 \cdot 10^{-3}}{3 \cdot 10^{-2}} = \frac{0,2}{3}$$

$$K_a = \frac{x \cdot C_B}{C_0} = \frac{10^{-4} \cdot \frac{0,2}{3}}{\frac{0,2}{3}} = 10^{-4}$$

Ισχύει $C_{NaB} = \frac{4 \cdot 10^{-3}}{4 \cdot 10^{-2}} = 10^{-1} M$

$$K_b = \frac{y^2}{c} \Rightarrow y = \sqrt{K_b \cdot C} = \sqrt{10^{-10} \cdot 10^{-1}} = \sqrt{10^{-11}} = 10^{-5,5}$$

pOH=5,5

pH=8,5

ΑΓ.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 11 -- ΠΕΙΡΑΙΑΣ -- 18532 -- ΤΗΛ. 210-4224752, 4223687

ΟΡΟΣΗΜΟ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΔΕΜΕΝΑΓΑΣ ΑΝΤΩΝΗΣ

ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ ΔΙΑΝΑ

ΚΑΠΟΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΟΡΟΣΗΜΟ